

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a jogtanácsos által képviselt **Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata** (5000 Szolnok, Kossuth tér 9.) felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** (1024 Budapest Margit krt. 85.sz.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2006. évi március hó 1. napján kelt 19.K.34.348/2005/8. számú ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán 2007. évi október hó 17. napján nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes eredménytelen közbeszerzési eljárást követően, 2005. augusztus 30. napján hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást indított a „Szolnok Megyei Jogú Város helyi tömegközlekedésében Dinamikus Forgalomirányítási és Ellenőrzési Rendszer alkalmazásának vállalkozási szerződés keretében történő megvalósítása” tárgyában, a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Kbt.) nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzésekre vonatkozó szabályai szerint. A közbeszerzés becsült értékét bruttó 42.600.000 forint volt.

A felhívottak határidőben benyújtották ajánlatukat. A tárgyalásokat követően a Rt. 92.071.250 forintban, a Kft. 44.000. 000 forintban a Kft. pedig 42.000.000 forintban adta meg a végső ajánlati árat. A felperes valamennyi ajánlatot érvényessé nyilvánította, és az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő Kft-t hirdette ki

nyertesnek. A súlyszámmal szorzott értékelési pontszámok összege a Rt-nél 280, a Kft. esetében 976, és a Kft-nél 820 pont lett.

A Kft. jogorvoslati kérelme nyomán az alperes a 2005. október 13. napján kelt D.690/9/2005. számú határozatában megállapította, hogy a felperes a Kbt. 88.§ (1) bekezdésének f/ pontjára tekintettel megsértette a Kbt. 81.§-a (3) bekezdését és 88.§-a (5) bekezdését, ezért megsemmisítette a felperes eljárást lezáró döntését, és a felperest 1.000.000 forint pénzbírság megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában a Kbt. 2.§-a (1) bekezdésére, 3.§-ára, 70.§-a (1) bekezdésére, 81.§-a (1) és (3) bekezdésére, 88.§-a (1) és (5) bekezdésére hivatkozással értékelte a Kbt. szerinti három közbeszerzési értékhatárrendszert és az azokhoz kapcsolódó eltérő eljárási rendeket. Következtetése szerint a Kbt. 2. és 3.§-aiban rögzített követelmények a beszerzés teljes időszakára, és valamennyi eljárási fázisra kiterjednek, így az ajánlatok bírálatára, értékelésére és a nyertes kiválasztására is. Ha a nemzeti rezsimben kiírt közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő a nemzeti rezsim értékhatárát meghaladó értékű ajánlatot tesz, akkor az ajánlata nem felel meg a felhívásban és a Kbt.-ben meghatározott feltételeknek, ezért érvénytelen. A felperes elmulasztotta a Rt. ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását.

A felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperes határozatának részbeni megváltoztatását és a terhére kiszabott bírság mellőzését vagy összegének mérséklését kérte. Álláspontja szerint sem a Kbt., sem más jogszabály nem állít fel az ajánlattevők számára korlátot, és nem tartalmaz olyan kötelezettséget, hogy ajánlataikat csak az adott rezsim értékhatárai között tehetik meg. Az alperes álláspontjának elfogadása esetén az adott közbeszerzési értékhatárt el nem érő összegű ajánlati árat tartalmazó ajánlatot is érvénytelenné kellene nyilvánítani, mert a rezsim meghatározásánál nemcsak felső, hanem alsó korlátot is meghatároz a Kbt. 240.§ (1) bekezdésének a/ pontja. Az ajánlati ár alapján történő érvénytelenné nyilvánítás egyértelmű szabályait pedig a kirívóan alacsony ár esetében a Kbt. 88.§ (1) bekezdésének g/ pontja tartalmazza.

Az alperes ellenkérelmében a határozati indokokra hivatkozással a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a Rt. ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása esetén megváltozott volna az ajánlatok értékelési pontszámainak összege.

Az elsőfokú bíróság az alperesi határozatot megváltoztatta, és a jogorvoslati kérelmet elutasította.

A Kbt. 2.§-ának (2) bekezdéséből kiindulva részletesen elemezte a Kbt. által ismert három rezsimet: az európai közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzéseket, a nemzeti értékhatárokat elérő, de a közösségi értékhatárokat el nem érő értékű közbeszerzéseket és a nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzéseket, azaz az egyszerű közbeszerzési eljárást. Ezt követően a Kbt. 35., 40.§-aiból kiindulva meghatározta a közbeszerzési tárgy értéke kiszámításának szabályait. Az ajánlatkérő ugyanis erre tekintettel tudja meghatározni, hogy a tervezett szerződéskötés a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozik-e, és amennyiben igen,

akkor melyik közbeszerzési értékhatárrendszerbe. A megfelelő számítás az ajánlatkérő kötelessége, és felelőssége.

Az ajánlattevők az ajánlati-, a részvételi-, illetve az ajánlattételi felhívás alapján szereznek tudomást - egyebek mellett - az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeiről, és ezen információk alapján kell eldönteniük, hogy milyen összegre tesznek ajánlatot. Kizáró vagy korlátozó jogszabályi rendelkezés hiányában az ajánlattevő saját kockázatára szabadon határozza meg ajánlati árait; a megajánlott áron, az ajánlatban meghatározott tartalommal és minőségben kell majd a szolgáltatást teljesíteni.

Az ajánlatkérő az ajánlat érvénytelenségét kizárólag a Kbt. alapján, és csak abban az esetben állapíthatja meg, ha a Kbt. 88.§-a (1) bekezdésében meghatározott valamely feltétel ténylegesen fennáll. Ha valamely feltételt az ajánlati felhívás és a dokumentáció konkrétan nem nevesít, és e követelmény teljesítését a Kbt. sem írja elő kötelező jelleggel, akkor az kívül esik a vizsgálati körön, annak alapján nem lehet az ajánlatot minősíteni, különösen pedig nem lehet érvénytelenné nyilvánítani. Az ajánlati árra vonatkozóan a Kbt. 70.§-ának (1) bekezdése kizárólag csak annyit ír elő az ajánlattevő számára, hogy kifejezetten és egyértelműen nyilatkoznia kell a beszerzés tárgyáért kért ellenszolgáltatásról. Az ajánlatkérő a felhívásban és a dokumentációban feltételeket írhat elő az ajánlati ár kiszámításának, megadásának módjára vonatkozóan, azonban még az ajánlatkérő sem jogosult arra, hogy megtiltsa az általa megbecsült beszerzési értéknél alacsonyabb vagy magasabb összegű ajánlati ár megtételét.

Ezt követően az elsőfokú bíróság részletesen elemezte, hogy a Kbt. a 86.§-ának (1) bekezdése milyen szabályozást alkalmaz a kirívóan alacsony ellenszolgáltatásra, illetőleg a továbbiakban azt, hogy milyen eljárást kell követnie az ajánlatkérőnek a magas összegű ajánlati ár esetén. Az utóbbi esetkörhöz tartozóan kifejtette, hogy az értékhatárrendszer megállapításából - jogszabályi rendelkezés hiányában - nem következik az, hogy az ajánlattevők kizárólag az értékhatárrendszeren belüli összegben jelölhetik meg az ajánlati ár összegét. A leggondosabb ajánlatkérői eljárás esetén is előfordulhat, hogy az ajánlatkérő rosszul becsülte fel a beszerzés tárgyának értékét, és az ajánlattevők az ajánlatkérő rendelkezésére álló pénzügyi fedezet mértékét meghaladó összegű ajánlati árat jelölnek meg, illetve egyik ajánlattevő sem-, vagy az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő sem tesz az anyagi fedezet mértékének megfelelő ajánlatot. Ezekhez az esetekhez a Kbt. nem fűz érvénytelenségi jogkövetkezményeket, hanem az ajánlatkérőnek, figyelemmel a Kbt. 92.§-ának c/ pontjára, eredménytelenné kell nyilvánítania a közbeszerzési eljárást.

A Kbt. ahhoz sem fűz érvénytelenségi jogkövetkezményt, ha az ajánlattevő nem a meghirdetett, hanem más közbeszerzési értékhatárrendszeren belüli összegben jelöli meg az ajánlati árat. Ha ugyanis valamely feltételt az ajánlati felhívás és a dokumentáció konkrétan nem tartalmaz, és e követelmény teljesítését sem a Kbt., sem más jogszabály nem írja elő, akkor az ajánlatot, hivatkozással a Kbt. 88.§-a (1) bekezdésének f/ pontjára, nem lehet érvénytelenné nyilvánítani.

A felperes ajánlattételi felhívása és dokumentációja kizárólag az ajánlati ár meghatározását és megadásának módját írta elő, összegére nem tartalmazott

rendelkezést. Mindezek alapján az alperes tévesen állapította meg, hogy a felperes elmulasztotta érvénytelenné nyilvánítani a Rt-nek a nemzeti értékhatárt meghaladó összegű ajánlati árat tartalmazó ajánlatát.

Az alperes szóban kiegészített fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte, mivel az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból téves jogi következtetést vont le. Álláspontja szerint, ha az ajánlati árak tekintetében nem érvényesítik a közbeszerzési rezsimek értékhatárait, olyan ajánlati ár lehet nyertes, amelynek megfelelő eljárás alkalmazása esetén egy szélesebb körű, nemzeti határokat átlépő verseny alakulhatott volna ki. Az eredménytelenség, mint jogintézmény nem ad választ a problémára. A valódi jogkérdés az, bekerülhet-e a választott rezsim kereteitől eltérő ajánlat az értékelési körbe. A Kbt. 88.§-a (1) bekezdésének f/ pontjából következően a törvényalkotó azt várta el, hogy ne csak az ajánlatkérők, hanem az ajánlattevők is tartsák be a rezsim értékhatárokra vonatkozó rendelkezéseit. Nem lehet nyertes az, aki az eljárási keretektől eltérő ajánlatot tesz. Ismételten hivatkozott arra, hogy a Rt. ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása esetén a pontszámok jogszerű kiosztása másként történt volna: a kihirdetett nyertes csak 280 pontban részesült volna, és a kérelmező lett volna a nyertes 640 ponttal.

A felperes szóban kiegészített ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az eljárási keretet megtartotta, annak keretei között hirdetett nyertest. Az alperes által kifogásolt esetkör esetlegesen az eljárás eredménytelenségére vezetne, de semmiképpen nem magának az ajánlatnak az érvénytelenségére.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetéseket vont le, ítélete megalapozott, az abban foglaltakkal a Fővárosi Ítéltábla egyetért. A másodfokú bíróság az alperesi fellebbezésre tekintettel a következőket emeli ki.

Az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a közbeszerzési rezsimek szabályainak megtartásából, vagy meg nem tartásából eredő jogkövetkezményeket eltérően kell vizsgálni az ajánlatkérői és az ajánlattevői oldalon. A Kbt. nem nevesíti az ajánlattevői oldalhoz tartozóan a rezsim értékhatárainak túllépését, mint joghatást előidéző eseményt. Azonban az ajánlati árhoz általában, a rezsim értékhatárától függetlenül kapcsolódó ajánlattevői jogsértéseket és azok jogkövetkezményeit már konkrétan megjelöli. Amennyiben az ajánlat kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, akkor - az egyéb törvényi feltételek bekövetkezése esetén - az ajánlat érvénytelen lesz, a Kbt. 88.§-a (1) bekezdése g/ pontjának megfelelően. Ha az ajánlati ár/árak meghaladja/ák az ajánlatkérő által becsült értéket, eredménytelen lehet az eljárás, a Kbt. 92. §-ának c/ pontja szerint: eredménytelen az eljárás, ha egyik ajánlattevő sem, vagy az összességében

legelőnyösebb ajánlatot tevő sem tett - az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet mértékére tekintettel - megfelelő ajánlatot.

A Kbt. konkrét rendelkezéseinek következtében az ajánlati ár problematikájához nem lehet általában hozzárendelni a Kbt. 88.§-a (1) bekezdésének f/ pontját. A Kbt. ezen rendelkezésének alkalmazására, - amely szerint az ajánlat érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek - csak abban az esetben kerülhet sor, ha az adott tényálláshoz kapcsolódóan a Kbt. nem tartalmaz tételes rendelkezést.

Mindezek alapján az alperes által felvetett azon problémára, hogy bekerülhet-e a választott rezsim kereteitől eltérő összegű ajánlat az értékelési körbe, az alkalmazandó Kbt. szerint csak igenlő válasz adható. Az ajánlattevői ár rezsimhatárhoz kapcsolódó esetleges torzító hatásai a Kbt. 88.§ (1) bekezdés f/ pontjának alkalmazásával nem védhetők ki.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokai folytán, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 254.§-ának (3) bekezdése alapján helyben hagyta.

Az alperest terhelő másodfokú perköltséget a Pp. 75.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján állapította meg a Fővárosi Ítéltábla, míg az illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az alperes személyes illetékmentességére tekintettel, a 6/1986 (VI. 26.) IM. számú rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

B u d a p e s t, 2007. évi október hó 17. napján

Dr. Rothermel Erika tanácselnök sk.
Dr. Losonczy Erzsébet bíró sk.

Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró sk.

A kiadmány hitelül: